

BASÍLICA
SANTA
MARIA
DEL PI

AHIR,
AVUI,
DEMÀ

Núm.

759

24
juny
2018

El patiment de Jesús

Gaietà de Casacuberta, rector

Introducció:

Hem iniciat els Evangelis del temps de durant l'any, que no són de festes com les últimes de la Trinitat i Corpus. Aquests Evangelis, fins a l'Advent, ens ajudaran a estimar més, a conèixer i a seguir Jesús.

1. Jesús, ja en plena feina d'anunciar l'Evangelí, es troba de cop amb la seva família que se'l vol endur perquè els han dit que ha perdut el seny enmig d'un entusiasme popular de molta gent que li genera tanta feina que no té temps ni per menjar.

És el moment que han arribat a Galilea els mestres de la Llei del Temple de Jerusalem per valorar el que fa i el que diu, i l'acusen d'estar posseït. És molt dur per a Jesús que la família i els mestres de la Llei pensin que és boig o que està endimoniat.

2. Cap al 70 dC., quan Marc ha escrit el primer Evangelí, es viuen també la persecució i els martiris a les primeres comunitats cristianes. També viuen el que ja va viure Jesús el 30 dC. També avui, en les nostres famílies cristianes, si un fill o una filla vol entrar en un monestir, a la vida religiosa, o a ser capellà, el primer que diuen és: estàs boig!. En el món pagà dels anys 65-70 del segle I dC. va passar el mateix.

3. Jesús es defensa i diu no està boig ni endimoniat i ho veiem perquè torna la dignitat a persones deshumanitzades i a gent esclavitzada. És el mal qui va contra tot el que digui o faci Jesús: avui diríem que el mal és la droga, tots els excessos i el domini i afany de poder.

El pecat greu de veritat és tancar-se en l'orgull i negar-se a reconèixer allò que és evident. Qui es nega a acollir la presència del Déu que fa el bé, i ho vol confondre amb el diable, ell mateix es tanca i no té perdó. És la injúria contra l'Esperit Sant. Però la gràcia de Déu Pare sempre pot salvar.

4. En el mateix Evangelí, quan la mare i els germans de Jesús havien anat a buscar-lo, Ell, mirant els que seien al voltant pregunta: "Qui són la meua mare i els meus germans? Són els qui em segueixen, els qui estan amb mi". Són la xusma, els publicans, els pecadors, tinguts així pels fariseus. També el segueixen les dones i els seus deixebles, que potser no ho entenen tot, com la Creu. Ell els diu: "Aquests són la meua mare, els meus familiars i tots els que compleixen la voluntat de Déu".

Després de la mort de Jesús tot va canviar i van creure en la Resurrecció que Ell els havia anunciat. Als apòstols i Maria els veiem junts, però Marc ha volgut explicar el patiment de Jesús amb la família i també amb Pere, que va dir que no coneixia a Jesús.

5. En el següent Evangeli, Marc ens parla del Regne de Déu, que és el més important de la prèdica de Jesús, la Bona

Nova de l'Evangeli, la lluita contra el mal alliberant a persones dominades, educant els deixebles per tot arreu per on passa i, finalment, al Cel després de la mort per estar sempre amb el Pare.

6. Però Jesús s'adona que els mestres de la Llei el volen veure perquè ha alliberat alguna persona esclava del mal i va descobrir que, el que és l'Evangeli, no l'entenen ni el volen entendre. Jesús s'allunya per pregar, per escoltar el que el Pare li demana. L'arribada del Regne que Ell va explicant va molt lenta. Jesús ho viu com un fracàs. Ja no està com a Cafarnaüm, on tot anava bé. La gent pietosa com els fariseus, els teòlegs del Temple i les jerarquies de Jerusalem el condemnen i això és molt dolorós per Jesús. En la solitud de la pregària clama al Pare perquè escolti la seva tristor, però el Pare li fa entendre que tot el que fa té èxit. Alguns el segueixen, però el Regne, de nou, és Déu Pare qui l'està tirant endavant.

7. Obedient a allò que el Pare li ha dit, Jesús fa dues paràboles: la primera parla del Regne de Déu, que passa com quan un pagès sembra el gra a la terra, que de dia i de nit, mentre ell dorm o està llevat, la llavor germina i creix sense que ell sàpiga com. Quan el gra està a punt se'n va a segar-lo perquè ha arribat el temps de la sega.

La segona paràbola és la del gra de mostassa, la més petita de les llavors que, un cop sembrada creix i acaba més gran que totes les hortalisses, amb unes branques tan grosses que els ocells es poden ajocar a la seva ombra, que dona cent per un.

Jesús s'ha alliberat d'angoixes. L'obediència al Pare venç sobre el mal en tota la seva vida pública i el Pare el ressuscita per tal que visqui sempre a la seva dreta.

Conclusió

El Regne va arribant, encara que molts no ho han pogut veure, com moltes persones al llarg de la història, per exemple el mateix Jesús i els màrtirs que han viscut a les comunitats noves. Avui a casa nostra, Europa, les feligresies són gent gran en un moment de canvi. Aquests dos Evangelis ens ajuden a entendre que cal sembrar bé i seguir vivint a fons la fe perquè és Déu qui farà que tirem endavant per fer possible el Regne.

Històries del Pi El campanar (7)

Enmig de tantes històries hem anat ascendint fins al cloquer, el pis de les campanes, que mereixen una explicació apart. Les sis campanes de Santa Maria del Pi formen un dels conjunts més antics i de més entitat de Barcelona. El conformen, en primer lloc, els dos senys majors: l'Antònia i l'Andreua, afamades i conegudes a la ciutat. Després ve la Maria, l'única que queda dels dos senys mitjans, ja que la seva parella, el "Seny Gros", es va fondre l'any 1806, i per últim venen la Josepa i la Vicenta, les dues esquelles. Queda l'Esquirol, la petita del conjunt, que mai es va utilitzar com a campana, sinó com a timbre d'avís per comunicar-se des de baix a l'església amb els campaners. El conjunt està documentat al cloquer des de 1508, tot i que tenim notícies de les campanes des de 1360, amb l'església encara en construcció. Evi-

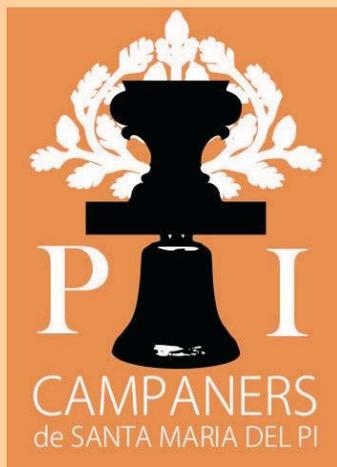
dentment el campanar no existia aleshores i les campanes es feien sonar des d'una espadanya sobre el portal de l'Avemària, de la que encara se'n poden veure les restes. No hem conservat cap campana d'època medieval, ja que el seu ús continuat provocava que s'acabessin esquerdant i s'haguessin de fondre de nou, de tal manera que les campanes més antigues que conservem avui dia són del segle XVII, i les més modernes de principis del XIX.

Avui en dia sentim les campanes tocant les hores de 9:00 a 22:00 i cridant a les misses, però antigament s'utilitzaven contínuament per multitud d'esdeveniments, religiosos i socials, que regien la vida de la parròquia, el barri i la ciutat: ja fora processons, celebració de sagraments o res de les hores canòniques, com per casos de festa major, conflictes bèl·lics o altres perills. Sembla ser que el campanar també va acollir un mecanisme de rellotge a partir d'una època bastant primerenca, però no hem trobat massa dades al respecte que ens indiquin la fortuna que tingué. Al segle XIX ja no hi devia ser perquè el campanar allotjà també, per poc temps, el mecanisme del rellotge de la Catedral, actualment conservat al MUHBA. Tornant a les campanes, i encara que pugui semblar molt obvi, hi ha dues maneres bàsiques de fer-les sonar: a batallades, colpejant el batall contra l'interior de la campana, o ventant-les, és a dir, movent tota la campana d'una banda a l'altra. En el cas del Pi, com el cloquer és molt alt i les campanes estan col·locades molt amunt respecte el pis, per ventar-les es necessitava tota una estructura de plataformes de fusta

que anava per dins del cloquer fins arribar a l'alçada necessària, la qual s'ha perdut amb el temps. Aquesta manera tradicional de tocar es considera un patrimoni immaterial molt important que des de la Basílica estem intentant recuperar. En aquest sentit, us convido a conèixer la nova Associació d'Amics del Campanar del Pi, que s'encarrega de tocar les campanes a mà durant les solemnitats i dies assenyalats i, a la vegada, ens ajudarà a buscar recursos per poder restaurar el pis del cloquer i les campanes, i així poder recuperar aquest patrimoni que a Barcelona ja s'ha perdut.

Abans de que el sistema de tocs de les campanes es robotitzés calia tocar-les a mà. Aquesta tasca l'assumien antigament els "escolans" (manobres) i el fosser de la parròquia. Els continus tocs que s'havien de fer diàriament demandaven la presència física de tres persones, com a mínim, a dalt del cloquer, habitualment des de primera hora del matí fins a la primera de la tarda. En fotografies antigues encara es veuen, a la part inferior dels finestrals del cloquer, les barraques on els campaners s'aixoplugaven de les inclemències del temps i feien vida durant el temps que passaven al campanar. Els documents exigien que els campaners fossin homes joves, forts i ben alimentats, per dur a terme aquesta tasca esforçadament. Els darrers campaners que hi va haver al Pi, fins a la Guerra Civil, foren la família Zanuy, que també tocaven a la Catedral. La presència prolongada de campaners al cloquer és la responsable de que aquest pis estigui ple d'inscripcions i grafitis al·lusius als nom i dates d'alguns campaners, però també d'alguns elements interessants com un tauler d'alquerc, dibuixos esquemàtics de campanes, o la representació d'una rajola de xocolata de 1786, que ja és un atractiu turístic conegut del nostre campanar.

Albert Cortés

Concert a benefici de l'Associació de Campaners del Pi

El divendres 29 de juny, a les 21:00, el grup de flautes dolces "**Vent de Dalt**", oferirà un concert dins mateix del campanar amb música dels segles XIII al XVIII amb especial incidència en diverses peces conservades a l'Arxiu del Pi.

El benefici d'aquest concert es destinarà a la recentment fundada Associació de Campaners de Santa Maria del Pi. Us hi esperem!

Horari de misses

DIES FEINERS

19:00 a la Capella de la Sang

DISSABTES

18:30 a la Capella de la Sang
20:00 a la Capella de la Sang

DIUMENGES

12:00 a la Capella de la Sang
13:00 (en castellà) a la Capella de la Sang

On som?

BASÍLICA
Plaça del Pi, 7

SAGRISTIA I DESPATX
Plaça del Pi, 7

LOCALS PARROQUIALS
Cardenal Casañas, 16

08002, Barcelona
Tel. 93 318 47 43
info@basilicadelpi.com
www.basilicadelpi.com

Despatx parroquial

El despatx parroquial és l'indret d'acollida de la parròquia on us atendrem a qualsevol hora.

Per les gestions administratives relacionades amb els sacraments, l'horari establert és el següent:
Dilluns i dimecres
de 18:00 a 20:00.

info@basilicadelpi.com

El silenci del Pi

Ja em perdonaran perquè no m'agrada gaire parlar d'esdeveniments en els que hi he tingut alguna implicació singular. Però a vegades t'empenyen a explicar-te. Aquest dimarts es va celebrar una multitudinària pregària interreligiosa a la Basílica de Santa Maria del Pi de Barcelona “en suport a les famílies dels dirigents polítics i socials catalans empresonats i a l'exili” i “per demanar una resolució del conflicte polític d'una forma digna i no violenta”. No hi va haver més gent perquè es va haver de tancar portes abans de començar.

Pregar per la independència? O, “posar Déu en el procés”, titulava un digital vingut a menys. Anem veure.

Pregar, cadascú pot pregar pel que li sembli més adient, sempre que no sigui per desitjar mal a algú. Hi ha gent que prega perquè guanyi el Barça i gent que prega perquè guanyi el Madrid, i no crec que cap confessió religiosa hagi patit un col·lapse intern per això. (Tampoc han faltat els qui sintonitzaven amb la causa però recordaven que la república és laica. Si hi ha hagut alguna trobada de vegetarians pels presos, no crec que ningú els surti a recordar que a la república també es menjarà carn). Que es va fer realment dimarts al vespre al Pi?

Sovint tenim una visió molt utilitarista de la pregària, com si fos una manera de presentar una instància al més enllà. La pregària de petició té sentit si creiem que tot ens ha estat donat. Però pregar és sobretot una actitud en el moment d'afrontar les alegries i les penes. De confiar. I des d'aquesta experiència ajudar-te a viure cada moment de la teva vida. D'il·luminar-te la vida.

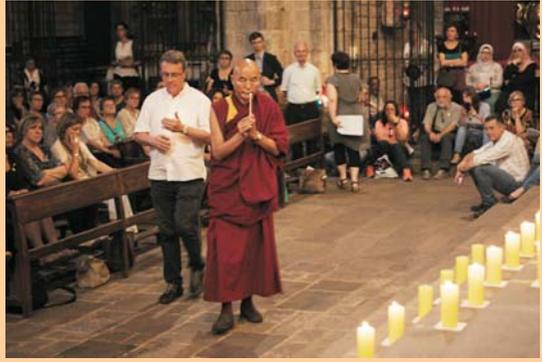
La pregària també té una dimensió col·lectiva. Aplegar-se per pregar té sentit. No perquè pregant mil persones Déu t'escolti més que quan només està pregant una. Té sentit perquè la pregària conjunta també és una manera de sentir-nos acompanyats i de compartir allò que creiem. De confiar conjuntament. Fins i tot quan ho fem persones de religions o conviccions diferents.

Doncs resulta que en aquest país hi ha un ampli col·lectiu de persones que compartim, més enllà de les posicions polítiques, que la situació dels dirigents polítics i socials catalans afectats és injusta. I que és injusta no només pels qui la pateixen, sinó per les seves famílies, i encara més pels fills. Així ho

han expressat públicament representants religiosos, com hi ha hagut eclesiàstics que han visitat presos i exiliats.

S'han fet caminades, concerts, castellers, sopars, calçotades, batucades, matineses, xocolatades, festivals... per mostrar això. Doncs ara s'ha fet una pregària interreligiosa. Sense cap aspiració de representar a ningú. Només eren persones que volien aportar alguna cosa positiva des de les seves creences.

Qualsevol persona que hagués estat dimarts a la pregària crec que només en podria treure una conclusió. La pregària va fer bé als qui hi van assistir i crec que va ser una ajuda per les famílies. Qui tingui ganes de posar-hi etiquetes polítiques, que ho faci. Però es va aconseguir el primer objectiu de tot plegat: ajudar. Quin altre paper poden fer els religions en aquest moment?

Si una cosa em va impressionar dimarts va ser el silenci. Aquells silencis que diuen més que mil paraules. Estem acostumats a actes grossos amb soroll i proclames. A tots els qui estem indignats amb la situació, les religions al Pi ens van oferir una hora de silenci i d'espiritualitat.

No va ser un acte. Va ser una pregària. Amb diferents confessions sota un mateix sostre. Cap proclama, cap crit. Una hora sense haver de tuitejar compulsivament. I només, ja acabat l'acte, l'únic lema corejat va ser "llibertat". Com el lema de la convocatòria: "Justícia i Llibertat".

Convido a llegir els textos que van recitar, cantar o llegir persones de les diverses tradicions religioses. La saviesa de la tradició, amb textos mil·lenaris que semblen escrits abans d'ahir. Convido a veure l'acte sencer a internet quan estigui disponible. Allà es veu la calidesa, humanitat i espiritualitat que va transmetre l'acte. Quin altre paper poden fer els religions en aquest moment?

Qui ho ha resumit millor ha estat un dels impulsors de la pregària, el compositor Bernat Vivancos: "El que és bonic de les pregàries no és on van, sinó d'on surten!". I si algú no li ha agradat el que es va fer dimarts a la Basílica del Pi, crec que és senzillament perquè no hi era para veure-ho.

Jordi Llisteri